

Gregory Rose „Danse Macabre“

(Toccata)

Inglise dirigendi ja helilooja Gregory Rose'i teos „Danse macabre” – Surmatants – on inspireeritud Bernt Notke samanimelisest maaliseeriast Niguliste kirikus. Rose on helilooja, kes suurepäraselt ühendab vana ja uue. Seob kesk-aegselt range vormi 20. sajandi Euroopa avangardiga.

Teose sisu pärineb otse Notke seeriast, mis algul oli umbes 30 meetri pikkune ning seal tantsis 24 karakterit. Sellest on säilinud aga ainult seitse paneeli, mille viis tegelast (paavst, keiser, keiserinna, kardinal ja kuningas) ükshaaval surma poolt tantsule palutakse. See rituaal kordub skolastilise metoodilisusega, kus kõigile neist ilmub surm ootamatu ja ebameeldiva külalisena. Justkui ühest suust paluvad nad surmalt armu, kuid see on tants, millest loobuda ei saa.

Kuulates muusikat ja süüvides teksti saab ilmsiks teose väga sügavmõtteline sisu. Isegi kui kõrvale jätta teose kristlik kontekst, on pidev surelikkuse rõhutamine, mis just teoses olevate korduste kaudu esile tuleb, väga võimas kujund. Eriti mõjuvaks muudab selle juba mainitud nüüdisaegne muusikaline kontekst, mistõttu ei jää teos lihtsalt ajalooliseks meenutuseks, vaid on just nimelt olevikuline. Puudutab meid siin ja praegu. Palub meid siin ja praegu tantsule.

OTT KAGOVERE